

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO ZA LETO 2022

Januar 2023

V skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (48. in 49. člen ZOFVI) mora vsak javni vzgojno-izobraževalni zavod izdelati letno poročilo o samoevalvaciji šole, ki ga mora obravnavati in sprejeti Svet šole. V okviru samoevalvacije se vrednoti kakovost dela in razvoja šole. V poročilu za leto 2022 evalviramo uresničevanje Vzgojnega načrta šole.

V delovno skupino za pripravo Samoevalvacijskega poročila za leto 2022 so bili dne 3. 1. 2023 imenovani naslednji člani: Miša Stržinar (koordinatorica in vodja skupine), Deja Kuhar, Ružica Lazarevič, Ines Bušič, Mateja Grčar, Melita Filo Šuligoj, Mia Prudo, Ksenija Kržišnik Ficko, Aleš Janič, Mateja Bevk, Tjaša Kramar in Maja Cerar. Pri pripravi poročila so sodelovali še učitelji razredniki. Delovna skupina je evalvirala uresničevanje Vzgojnega načrta šole, in sicer z vidika vrednot, vzgojnih ukrepov in sodelovanja s starši.

Osnova vzgojnega delovanja šole je Vzgojni načrt šole. Šola poleg izobraževanja posreduje tudi sistem vrednot ter posledično učence vzgaja in sooblikuje njihova stališča. Temelj vizije naše šole in vzgojnih smernic so vrednote, ki so skupne vsem zaposlenim na šoli in tudi staršem – izpostaviti je treba predvsem prijateljstvo in spoštljive odnose. Prizadevamo si za čimbolj kakovostno znanje, za zdrav način življenja, za odgovornost do sebe in drugih ter za skrb za zdravo okolje. Starši in strokovni delavci šole v vzajemno-sodelovalnem odnosu uresničujemo cilje, ki izhajajo iz Zakona o osnovni šoli.

1. VREDNOTE

V okviru različnih dejavnosti, kot so predavanja, delavnice, dnevi dejavnosti in številne druge prireditve in dogodki, ki se na šoli zvrstijo v šolskem letu, uresničujemo našo vizijo in poslanstvo. Z aktivnim sodelovanjem, usvajanjem novih znanj, dobrimi medsebojnimi odnosi in skrbjo drug za drugega ustvarjamo skupnost, v kateri rastemo in se počutimo varne ter sprejete. Pri učencih s pomočjo zastavljenih ciljev in z doseganjem teh krepimo ter jim privzgjajamo naše skupne vrednote, ki se med seboj prepletajo oziroma dopolnjujejo.

Spoštljivi odnosi, strpnost, enakopravnost, poštenost in sprejemanje drugačnosti so izhodišča za ustvarjanje naše povezane šolske skupnosti. Vodijo nas k prijateljstvu, ki se splete na podlagi medsebojnega spoštovanja in sprejemanja. Spoštovanje je ena ključnih vrednot, na kateri temelji ravnanje in vedenje učencev ter vseh zaposlenih na šoli.

1.1. PRIJATELJSTVO IN SPOŠTLJIVI ODNOSI

Vzgoja za vrednote prijateljstva in spoštljivih odnosov ter razvoj odgovornosti do sebe in drugih poteka preko dejavnosti, v katerih spodbujamo medgeneracijsko in vrstniško sodelovanje, razvijanje pozitivne samopodobe, občutka vključenosti in pripadnosti, pa tudi empatije in spoštovanja različnosti s pomočjo skupnih dejavnosti. Tovrstne vrednote se krepijo preko prevzemanja pobude za načrtovanje dejavnosti in spodbujanje zavesti pri učencih, da nas drugačnost in raznolike kulturne izkušnje bogatijo.

Kazalniki uresničevanja vzgoje učencev za vrednote prijateljstva in spoštljivih odnosov so celoletne ali krajši čas trajajoče dejavnosti, ki načrtno krepijo oz. nudijo priložnosti za razvoj prijateljstva, pozitivnih medosebnih odnosov, sodelovanja in sobivanja v šolski skupnosti. Vrednote prijateljstva in spoštljivih odnosov smo v letu 2022 krepili v okviru naslednjih celoletnih ali več mesecev trajajočih dejavnosti:

- socialne veščine: 1.–5. r.,
- spodbujamo prijateljstvo: 1.–5. r., MŠ Dol, PŠ Dolsko,
- razgovori v primeru konfliktov med učenci (vrstniška mediacija): 1.–9. r. (MŠ Dol).

Izvedene so bile tudi enkratne ali krajši čas trajajoče dejavnosti, ki so prav tako spodbujale sodelovanje, spoštljivo komunikacijo in dobre medosebne odnose:

- kostanjev piknik: 1.–5. r., MŠ Dol, PŠ Dolsko,
- pustovanje: 1.–5. r.,
- Bralno-ustvarjalni maraton: 4.–9. r.,
- Valentinovo: 1.–9. r.,
- obeležitev mednarodnega dneva strpnosti – »Dan za strpnost in prijateljstvo«: 6.–9. r.,
- projekt Krokus (ozaveščanje o nevarnostih rasizma in nestrpnosti): 7. r.,
- delavnica »Medosebni odnosi«: 8. r.,

- Tradicionalni slovenski zajtrk – priprava pogrinjkov in skupno obedovanje: 1.–9. r.,
- praznična okrasitev šole: 1.–9. r.,
- priprave ter izvedba Prazničnega s'menja: 1.–9. r.

V celoletne kontinuirane dejavnosti, v okviru katerih učence načrtno vzgajamo za vrednote prijateljstva in spoštljivih odnosov, so vključeni predvsem učenci razredne stopnje.

Z učenci predmetne stopnje smo z namenom krepitve medosebnih odnosov in sposobnosti konstruktivnega ter spoštljivega sodelovanja in sobivanja izvedli dve tematski delavnici ter obeležili dan za strpnost in prijateljstvo. Največ priložnosti za sodelovanje in krepitev pozitivnih medosebnih odnosov pa so imeli učenci zagotovo pri pripravah in izvedbi Tradicionalnega slovenskega zajtrka, praznične okrasitve šole, Prazničnega s'menja ter Bralnega maratona. To so projekti, ki povežejo veliko število učencev, učiteljev in ostalih delavcev naše šole v skupnem namenu in cilju. S tovrstnimi projekti in dejavnostmi se krepijo posameznikova samozavest, pripadnost, sposobnost sodelovanja, spoštljive komunikacije, poglobljajo pa se tudi prijateljske vezi, tako med učenci kot učenci in učitelji.

Učenci se spoznavajo in krepijo v spoštljivem sodelovanju in komunikaciji tudi v okviru vodenih interesnih dejavnosti. Na šoli je učencem 1.–5. r. vsako leto ponujenih 30 ter učencem 6.–9. r. pa 40 dejavnosti.

Poleg navedenih dejavnosti, kot kazalnika uresničevanja vzgoje učencev za vrednote prijateljstva in spoštljivih odnosov, izpostavljamo tudi enega izmed kazalnikov uspešnosti šole na tem področju, in sicer število prijav nasilja, ki jih podajo učenci ali njihovi starši. V letu 2022 je šolska svetovalna služba na šoli obravnavala zgolj 1 prijavo fizičnega in 2 prijavi psihičnega nasilja med vrstniki.

1.2. ODGOVORNOST

Druga pomembna vrednota v našem vzgojnem načrtu in ena najpomembnejših življenjskih veščin, ki osmišlja in bogati naša življenja in življenja drugih, je odgovornost do (učnega) dela, do sebe, do bližnjih, do drugačnih, starejših in do širše skupnosti. Je ena od najpomembnejših lastnosti, ki jih otrok in mlad človek lahko razvije v času odraščanja. Sem spada tudi odgovornost do sveta in okolja.

Vzgoja učencev za odgovorno ravnanje do sebe in še posebno drugih na naši šoli poteka preko raznolikih dejavnosti, v katere so vključeni pretežno učenci predmetne stopnje.

Dejavnosti, ki spodbujajo **odgovornost v odnosu do sebe in vrstnikov so:**

- socialne veščine: 1.–5. r.,
- sprejem prvošolcev v šolsko skupnost: 2.–5. r.,
- bralni prijatelj: 6.–9. r.,

- Prostovoljstvo – učna pomoč vrstnikom: 6.–9. r.,
- Tutorstvo vrstnikom: 6.–9. r.,
- Izmenjevalnica šolskih torb: 1.–9. r., MŠ Dol,
- delavnica »Pozitivna samopodoba in stres«: 7. r.,
- delavnica sprejemanja drugačnosti; projekt RING RING: 8. r.

Dejavnosti, ki spodbujajo **odgovornost do starejših in medgeneracijsko sodelovanje so:**

- Modrova dobrodelnost - dobrodelna akcija zbiranja živil za ekonomsko šibkejše družine: 1.–9. r.,
- Vsi drugačni – vsi enakopravni - srečanja, dejavnosti, delavnice v sodelovanju z Društvom ALTRA, Senožeti: 1.–2. r., PŠ Senožeti,
- izdelovanje daril ter obisk in obdarovanje starejših v decembrskem času ter pomoč pri delitvi novoletnih paketov Karitasa: 1.–2. r., PŠ Senožeti,
- projekt Ti meni danes, jaz tebi jutri: 1.–5.r, MŠ Dol,
- Pozdrav pomladi – materinski dan in občinski praznik v Senožetih: 1.–2. r., PŠ Senožeti,
- zaključna prireditev za starše, stare starše in krajanje: 1.–5. r., PŠ Dolsko, PŠ Senožeti,
- nastop učencev na Občnem zboru upokojencev Dolsko in Zveze borcev Dolsko: 4.–5. r., PŠ Dolsko,
- nastop učencev na občnem zboru upokojencev Dol – Beričevo: 6.–9. r.

S pomočjo skupinskih in individualnih pogovorov z učenci, posebnih ur, namenjenih različnim vzgojnim in socialnim temam (ODS, DSP, ISP) so učenci pridobivali nova znanja, spretnosti in navade, ki jim pomagajo pri **osebni rasti, socializaciji in k sooblikovanju življenja** v prijetni, varni oddelčni ter šolski skupnosti. V primeru **reševanja različnih osebnih in medosebnih težav učencev** je k sodelovanju pristopila šolska svetovalna služba (ŠSS). V sodelovanju z učenci in učitelji so bili izvedeni:

- mediacijski razgovori za reševanje konfliktov,
- svetovanja učencem v primeru stisk (ločitev, izguba, nasilje, strahovi),
- pogovori in delavnice na izbrano temo (delo z oddelkom).

1.3. KAKOVOSTNO ZNANJE

Kakovostno znanje in dobri dosežki, ki jih lahko razumemo v najširšem pomenu besede kot celoto učinkov učnega procesa na učence, so glavni namen in razlog vzgojno izobraževalnega dela šol. Tudi na naši šoli poleg spoštljivih medosebnih odnosov predstavlja prizadevanje za čim bolj kakovostno znanje drugo najpomembnejšo vrednoto, h kateri stremimo prav vsi – učenci, učitelji in starši.

Kako uspešni smo v podpori učencem **pri doseganju kakovostnega znanja in splošne uspešnosti**, med drugim nakazujejo tudi naslednji kazalniki kakovosti, ki jih bomo izpostavili v nadaljevanju:

- **povprečna ocena pri notranjem ocenjevanju znanja,**
- **napredovanje v programu.**

V šolskem letu 2021/2022 je OŠ Janka Modra, Dol pri Ljubljani obiskovalo 751 učencev. 751 ali 99,4 % učencev je razred uspešno zaključilo in napredovalo v višji razred. Štirje učenci niso napredovali. Povprečna zaključna ocena vseh učencev šole v šolskem letu 2021/22 je bila 4,1.

- **dosežki na tekmovanjih iz znanja in športnih tekmovanjih**

Pokazatelj kakovosti znanja so tudi dosežki učencev na tekmovanjih iz znanja. Naši učenci so uspešni tako na matematičnem kot jezikovnem področju in tudi na področju splošne razgledanosti. Dobre rezultate dosegajo še na športnem in plesnem področju.

Učenci razredne stopnje so se v letu 2022 udeležili 9 različnih tekmovanj. Najuspešnejši so bili na tekmovanju Računanje je igra, na katerem je zlato priznanje prejelo 28 učencev. Najštevilčnejša je bila udeležba na tekmovanjih iz angleške in nemške bralne značke.

Učenci predmetne stopnje so se udeležili kar 16 različnih tekmovanj. Najštevilčnejši uspeh so dosegli pri angleški in nemški bralni znački. Po eno zlato priznanje so prejeli tudi na tekmovanju za Cankarjevo priznanje, tekmovanju iz logike in tekmovanju iz matematike. Poleg tega so na tekmovanjih z naravoslovno-matematičnega področja skupno prejeli še 11 srebrnih ter 100 bronastih priznanj. Na tekmovanjih z družboslovnega področja pa so poleg 1 zlatega prejeli še 8 srebrnih in 65 bronastih priznanj.

V letu 2022 so bili učenci 7.–9. r. uspešni tudi na tekmovanju Male sive celice. Uspeli so se uvrstiti v nadaljnje tekmovanje in s tem v televizijsko oddajo, kjer pa so žal morali priznati premoč nasprotni ekipi.

Na športnem področju so v letu 2022 najboljše rezultate dosegali učenci na tekmovanju Spomladanska atletika, kjer so v malem atletskem pokalu dosegli po eno zlato, srebrno in bronasto odličje, v velikem atletskem pokalu pa eno zlato in dve bronasti odličji. Najvišja odličja so si priplesali tudi plesalci 7.–9. r., saj so dve plesalki in 4 plesalci na državnem nivoju prejeli zlata priznanja, 40 plesalcev si je prislužilo srebrna in 132 plesalcev bronasta priznanja.

- **dosežki pri nacionalnem preverjanju znanja**

Učenci so bili uspešni tudi na nacionalnem preverjanju znanja. V letu 2022 so učenci 6. r. pri vseh treh preverjanih predmetih presegle rezultate državnega povprečja. Najuspešnejši so bili pri matematiki, pri kateri so v povprečju dosegli 5,9 odstotne točk več kot vrstniki na državni ravni. Pri slovenščini so dosegli v povprečju 5 in pri angleščini 2,6 odstotne točke več, kot je bilo državno povprečje.

Učenci 9. r. so v letu 2022 pri enem predmetu nacionalnega preverjanja znanja nekoliko presegle rezultate državnega povprečja, pri enem so rezultat izenačili in pri enem dosegli rezultat, ki je nekoliko pod državnim povprečjem. Najuspešnejši so bil pri matematiki, kjer so v povprečju dosegli 1,5 odstotne točke več kot vrstniki na državni ravni. Pri slovenščini so učenci

dosegli rezultat, enak državnemu povprečju, pri tretjem predmetu - angleščini 1,3 odstotne točke nižjega, kot je državno povprečje.

Z namenom izboljšanja znanja ter s tem dosežkov naših učencev na nacionalnem preverjanju znanja (NPZ) so učencem omogočene dodatne priprave na NPZ, ob koncu preverjanja pa učitelji opravijo podrobno analizo dosežkov ter vzrokov zanje ter na podlagi ugotovitev načrtujejo morebitne spremembe pri poučevanju v prihodnjem šolskem letu.

- **prehod v srednješolsko izobraževanje**

Eden izmed kazalnikov kakovosti znanja naših učencev je tudi njihov vpis v srednjo šolo. V 3-letne programe se je v letu 2022 vpisalo 12 % devetošolcev, v 4-letne programe pa kar 88 %. Od tega se je skoraj polovica učencev odločila za vpis na gimnazijske programe.

Izpostaviti želimo še dva dodatna kazalnika, ki posredno nakazujeta na kakovost vzgojno-izobraževalnega dela ter s tem vplivata tudi na kakovost znanja naših učencev, in sicer:

- **število dejavnosti, namenjenih podpori učencem s posebnimi potrebami, tako nadarjenim učencem kot učencem s specifičnimi učnimi težavami**

Kakovost izobraževalnega dela se nadgrajuje tudi z učno pomočjo učencem, ki težje usvajajo učno snov, in sicer v okviru dopolnilnega pouka ter individualne ali skupinske učni pomoči in dodatne strokovne pomoči; pa tudi z odkrivanjem nadarjenih z namenom spodbujanja razvoja nadarjenosti na intelektualnem, športnem ali umetniškem področju.

Na naši šoli je trenutno identificiranih 29 ter še dodatno evidentiranih 11 nadarjenih učencev.

Poleg priprave individualiziranih načrtov dela za vsakega posameznika smo učence aktivno usmerjali in spodbujali h krepitvi njihovih močnih področij ter jih spodbujali in pripravljali za sodelovanje na različnih tekmovanjih in pri projektih, ki predstavljajo priložnost za izboljšave in nadgradnjo njihovih sposobnosti in spretnosti. V okviru različnih prostovoljskih projektov pa so lahko razvijali socialne veščine. Nadarjenim učencem in vsem zainteresiranim je bil ponujen tudi posebni program, ki je vključeval vikend za nadarjene na ČŠOD Peca ter tri tabore za nadarjene, izvedene v šoli. Imeli so tudi kuharske popoldneve v šoli, si ogledali razstavo z naslovom Kartografski zakladi slovenskega ozemlja v NUK in nato Ljubljano.

Naš cilj je, da pozornost posvetimo ne le nadarjenim učencem, temveč tudi učencem s specifičnimi učnimi težavami ali pa tistim, ki izhajajo iz manj spodbudnih družinskih okolij, ter jih podpremo tako, da lahko kompenzirajo primanjkljaje, motnje, učno neuspešnost in dosegajo boljše znanje, imajo občutek uspešnosti in boljšo samopodobo, kar so temelji uspešne osebnosti tudi v poznejših življenjskih obdobjih.

Trenutno je na naši šoli 65 učencev, ki jim na podlagi individualiziranega programa nudimo dodatno strokovno pomoč, 48 učencev pa vključujemo v skupinsko učno pomoč.

- **strokovna izobraževanja in izpopolnjevanja učiteljev.**

Kakovostno izobraževanje in posledično kakovostno znanje učencev je močno odvisno od dobrih in strokovno usposobljenih učiteljev. Učitelji razvijajo svoje strokovno znanje ter si zagotavljajo informiranost in poznavanje strokovnega področja s strokovnimi izobraževanji in usposabljanji. Tisti, ki so vključeni v različne profesionalne učeče se skupnosti, bolj profesionalno delujejo, bolje spodbujajo učence in zagotavljajo visoko kakovostne učne izkušnje, kar učencem omogoča, da dosežejo svoje potenciale. Pomembno je, da imajo učitelji raznolike priložnosti za razvijanje strokovnega znanja in izkušenj s ciljem izboljšati kakovost učenja in poučevanja.

Na naši šoli so se učitelji v letu 2022 udeležili 141 različnih izobraževanj in študijskih skupin, ki so potekala zunaj našega zavoda, ter 6 izobraževanj, ki so bila organizirana v okviru zavoda. V obdobju od 1. 1. 2022 do 31. 8. 2022 se je vsaj enega izobraževanja zunaj zavoda udeležilo 57 % strokovnih delavcev, od 1. 9. 2022 do 31. 12. 2022 pa 45 % strokovnih delavcev.

Najpogosteje, v 74 %, so se učitelji samoiniciativno udeležili strokovnih izobraževanj, ki neposredno pripomorejo h kakovostnejšemu poučevanju njihovega predmeta. 24 % izobraževanj so se strokovni delavci udeležili z namenom boljšega razumevanja ter ustrežnejšega odzivanja ob izstopajočih vedenjih ter zaznanih posebnih potrebah otrok. 5 izobraževanj oz. manj kot 1 % pa je bilo namenjenih osebni rasti in ustrežnejšemu soočanju s stresom in izgorelostjo.

1.4. ZDRAVJE in ZDRAVO OKOLJE

Vrednote telesnega in duševnega zdravja učencev ter zaposlenih so se uresničevale s pomočjo preventivnih predavanj in delavnic na različne teme:

- Učenci od 1. do 5. razreda so obravnavali: skrb za svoje zdravje, telo, zdrav način življenja, preprečevanje poškodb, različne oblike zasvojenosti, zdrave navade, skrb za osebno higieno.
- Učenci od 6. do 9. razreda so spoznali: preventivne ukrepe pred odvisnostjo od cigaret, posledice drog in kako se odzvati ob soočanju z njimi, kako se soočiti s stresom ter na kakšen način razviti lastne vire moči, razvijanje ustreznih medosebnih odnosov, soočanje z medvrstniškim nasiljem in zdravo spolnost. Imeli so tudi možnost samostojnega sodelovanja pri t. i. minuti za zdravje z izvajanjem vaj med glavnim odmorom.

V letu 2022 je bilo izvedenih veliko šolskih projektov, ki so krepili zdravje učencev, jih spodbujali k fizični in psihični skrbi zase ter jim omogočali stik z naravnim okoljem. To so bili:

- športni dnevi (jesenski in poletni pohod, plavalni dnevi, kros, sankanje, igre na snegu, ples, športne igre, štafetne igre, kolesarjenje, kolesarski poligon ali Čukec na kolesu, drsanje, alpsko smučanje, sankanje, pohod do Zelencev),

- naravoslovni dnevi (obiski živalskega vrta, Arboretuma, gozda, Botaničnega vrta in Ljubljanskega barja),
- kulturni dnevi (Reka sedmih imen – kraška polja, Po poti kulturne dediščine),
- tehnični dnevi (učna pot ob Rači, ogled reaktorja Brinje, ogled Premogovnika Velenje),
- interesne dejavnosti na šoli so judo, prometni krožek, športna značka Krpan, športno-ritmična gimnastika, nogomet, košarka, ples, geografski, etnološki, zgodovinski in čebelarški krožek ter športno elementarne igre.

Organizirane so bile štiri šole v naravi in plavalna tečaja:

- 2., 3. razred: plavalna šola (Osilnica),
- 3. razred: plavalni tečaj (CŠOD Cerčno),
- 4. razred: poletna šola v naravi (Debeli rtič),
- 6. in 8. razreda: zimska šola v naravi (Kranjska Gora, Planica).

Da je zdravje naša velika vrednota, se vsi močno zavedamo, še posebno po izkušnji učenja in dela na daljavo. Zato smo skozi vse šolsko leto sledili ukrepom in navodilom slovenskega Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Upoštevali smo priporočila za zaščito in ohranjanje zdravja v epidemiološki situaciji Covid-19. Na šoli so vsi ti ukrepi postali stalnica za vzdrževanje zdravega (šolskega) okolja. Večkrat dnevno učenci in učitelji skrbijo za redno:

- umivanje rok, posebno pred in po obrokih,
- zračenje učilnic med odmori,
- razkuževanje šolskih miz ter drugih površin.

Naša šola je bila tudi v letu 2022 vključena v Slovensko mrežo zdravih šol. Vodilo je bilo Mi vsi za lepši, boljši jutri. Učence in zaposlene so učiteljice DSP ozaveščale z različnimi vsebinami na temo **krepitve duševnega zdravja**. Na področju **razvijanja skrbi za zdravje** so potekali razne dejavnosti in dnevi dejavnosti tako v jutranjem varstvu, na nižji in višji stopnji kot tudi v podaljšanem bivanju:

- 3. razredi so se naučili, kako paziti nase, in poskusili pristopiti k ponesrečencu ter mu ponuditi prvo pomoč.
- 4. razredi so spoznali pravilne oblike prehranjevanja in njegov pomen, pomen higijene, gibanja, počitka. Obnovili so znanje pravilnega umivanja zob.
- V 5. razredih so z različnimi poskusi obravnavali sonce, zemljo, zrak, vodo in prst.
- V OPB je v mesecu maju potekal celotedenski projekt »Zdravje je kul!«.
- 8. razredi so imeli zdravniški pregled v ZD Ljubljana-Bežigrad, s predavanjem in razgovorom, kako skrbijo za svoje zdravje.
- Učenci 8. in 9. razreda so se pri interesni dejavnosti učili o sladkorni bolezni in novo znanje predstavili na plakatih v avli šole.
- Od januarja do junija so na PŠ Dolsko posebej ozaveščali učence o pomembnosti urejenosti šolskih prostorov (garderoba, jedilnica, učilnica). Poudarek je bil tudi na urejenosti njihovih šolskih potrebščin. Dejavnost so poimenovali »Kjer osel leži, naj dlake ne pusti«.

Šola se je tudi to leto povezovala z lokalnimi proizvajalci. H krepitvi skrbi za zdravje sodi tudi razvijanje pravega odnosa do hrane in zdravega prehranjevanja, na kar navajamo učence na različne načine. Učenci so aktivno sodelovali pri oblikovanju šolskega jedilnika s svojimi predlogi in pobudami, učitelji pa so jih vsakodnevno spodbujali k spoštljivemu odnosu do hrane. Na šoli so bili dejavni naslednji projekti:

- Sadje in zelenjava meseca, v okviru katerega je vodja prehrane predlagala tri vrste sadja ali zelenjave, ki so se v tistem mesecu tudi pogosteje znašli na šolskem jedilniku. Po razredih in v podaljšanem bivanju so učenci skupinsko ustvarjali sadje in zelenjavo, ki so jo izbrali, se o njej podrobno pogovorili, ustvarili likovne izdelke, ki so bili razstavljeni v šolski avli pred jedilnico.
- Evropski projekt Šolska shema, v katero so bili vključeni vsi učenci in učitelji. Razdeljenih je bilo več kot 1500 kg sadja in zelenjave, veliko od tega ekoloških jabolk, pogosto sta bila učencem ponujena tudi kisle zelje in zelena solata.
- Spoznavanje slovenskih tradicionalnih jedi, ki so bile vključene v prehrano učencev.
- Literarni natečaj (6.–9. r.) z naslovom Z mlekom se dan začne. Trije najboljši izdelki so bili nagrajeni s praktično nagrado.
- 1. razredi so izvedli ples na temo Mačka Murija in so se na dan tradicionalnega zajtrka predstavili v dvorani.
- 2. razredi so prebrali pripovedko Bela kača s kronico in naredili izdelke, ki so jih razstavili v avli pred jedilnico.
- 3. razredi so imeli pogovor o tem, kaj naredijo, kadar jim hrana ni všeč.
- 4. razredi so izdelali panjske končnice.
- 5. razredi so izdelali čebelnjake s panjskimi končnicami na temo Jem zdravo!
- Tradicionalni slovenski zajtrk: dan slovenske hrane. Tokrat je bil slogan: "Zajtrk z mlekom - super dan!". Na ta dan so bile v okviru naravoslovnega dne po razredih predmetne stopnje izvedene spremljevalne dejavnosti: čebele in delo čebelarjev – predstavitev lokalnih čebelarjev (6. r.), pogovor o zajtrku in zdravi prehrani (7. r.), predstavitev lokalne pridelovalke mleka s kmetije Kastelic (8. r.), 9. razredi so predstavili tradicionalne jedi iz literature na področju slovenske gastronomije (Janez Bogataj).

Skrb za zdravo okolje se je udeleževala tako, da so učenci in učitelji:

- ločevali odpadke (v razredih, jedilnici),
- skrbeli za urejenost učilnic in čistočo šolskih prostorov,
- v okviru ur ODS spoznali pomen zbiralnih akcij kot prispevek k ekološki ozaveščenosti in ohranitvi drevesnih vrst,
- v maju in v oktobru 2022 sodelovali pri akciji zbiranja starega papirja - v maju so na MŠ Dol skupaj zbrali 6907 kg, v PŠ Dolsko pa 166 kg papirja, v decembrski zbiralni akciji je bilo zbranih 12.321,5 kg papirja.

2. VZGOJNO UKREPANJE

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev šolskega reda in šolskih pravil ter se nanašajo na dolžnosti učencev, ki so opredeljene v Pravilih šolskega reda. Uporabijo se pri ponavljajočih, pogostejših in obsežnejših kršitvah, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne izboljša svojega vedenja. Namen vzgojnih ukrepov je pomagati učencu spremeniti nezaželeno vedenje. Pri tem se upošteva razvojne in osebnostne značilnosti učencev.

2.1. 1. TRIADA (1.–3. razred)

Učenci 1. triletja še nimajo izoblikovanih družbenih norm glede vedenja in obnašanja, kot bi si želeli. Na dogodke gledajo drugače kot učenci višjih razredov. Učitelji morajo veliko časa posvetiti pogovorom, kaj je prav in kaj ne ter zakaj je tako. Mlajšim učencev velikokrat še ni jasno, zakaj so nekaj naredili, in ne razumejo vedno posledic svojega vedenja. Za učence prve triade predstavlja hujšo kazen že podpis v beležko oziroma obvestilo staršem preko eAsistenta. Večina učiteljev vzgojnih opominov ni podala, ker so menili, da za to ni bilo potrebe. Vzgojne težave so vedno takoj in sproti reševali. Ob nezaželenem vedenju učencev so ukrepali različno, odvisno od vedenja, učenčeve starosti, razvojne stopnje in osebnosti. Ves čas pa so se trudili vzdrževati dobre in spoštljive medsebojne odnose.

Najpogosteje so se pojavljale naslednje oblike nezaželenega vedenja:

- laži - namerne ali nenamerne,
- prerivanje, odrivanje (kdo bo prvi ...),
- neupoštevanje navodil,
- besedno izzivanje in obračunavanje, uporaba neprimernih besed (grdo govorjenje, zmerljivke, poniževalne besede ...),
- fizično nasilje,
- izločanje iz igre (ti se ne boš igrala z nami, ker ...),
- sprehajanje po razredu,
- seganje v besedo učitelji in vrstnikom,
- prihajanje v šolo brez šolskih potrebščin in domačih nalog.

Kot uspešno in učinkovito so učitelji ukrepali na naslednje načine:

- dosledno opozarjanje in pogovor ob konkretnem nezaželenem vedenju;
- pohvala ob zaželenem vedenju, nagrajevanje pozitivnega vedenja;
- navajanje učencev na izrekanje opravičila, obvezno opravičilo žrtvi (kratka razlaga nezaželenega vedenja in prošnja za opravičilo);
- spodbujanje empatije, namerno učenje s sočustvovanjem z žrtvijo in soočenjem z različnimi posledicami;
- dnevno beleženje pozitivnega in nesprejemljivega vedenja (dnevnik vedenja);

- vsakodnevni vzgojni pogovori in sprotno reševanje konfliktov s poudarkom na pozitivnih medsebojnih odnosih – usmerjanje v samostojno reševanje konfliktov, sistem vzdrževanja pravil po metodi semafor (največ tri opozorila – sledi ukrep);
- vzpostavitev razrednih pravil, delo z oddelkom v smislu krepitve socialnih veščin pri učencih, postavljanje meja, utrjevanje razrednih pravil in pravil vedenja na splošno;
- dodatne vaje in naloge za zagotavljanje pozitivne samopodobe;
- uporaba metode »time out« (umik učenca);
- gibalni odmori;
- kinestetična miza v oddelku, pri kateri se zvrstijo učenci, ki potrebujejo več gibanja;
- blazinice za sproščanje, žogice za sproščanje;
- prilagojen sedežni red v razredu, ki se ga dosledno upošteva;
- glasometer – delo na umirjanju in kontroli glasnosti, vaje čuječnosti, gibalni odmori, meditacija, joga;
- omejitve pri igri (počivaj in razmisli, nekaj časa se ne moreš igrati, umiri se ... in se opraviči);
- sodelovanju v skupini;
- starejši učenci so vzor mlajšim;
- spodbujanje učencev k razmišljanju, na kakšen način se rešuje posamezne konfliktna situacije;
- pri učencih utrjevati zavedanja, da ima vsako vedenje posledico;
- igra vlog;
- individualni pogovori;
- pisanje povedi;
- maksimalno izvajanje prilagoditev za učence, ki to potrebujejo;
- podpisi v beležko, vpisovanje učencev v eAsistenta ob prekrških, obveščanje staršev;
- restitucija;
- redno sodelovanje s starši, dodatno predvsem s starši bolj vpletenih učencev v vzgojno problematiko;
- po potrebi posredovanje dnevne povratne informacije staršem;
- sodelovanje s svetovalno službo (razrednik – svetovalna služba, učitelj podaljšanega bivanja – svetovalna služba, starš – svetovalna služba, svetovalna služba, razrednik - zunanje ustanove (svetovalni center, pedopsihiater, svetovalna služba - razred);
- individualne ure z učenci (razgovori, socialne veščine, reševanje konfliktov);
- delitev skupine znotraj oddelka podaljšanega bivanja;
- dodatni strokovni delavec v razredu, ki po potrebi pomaga vsem učencem, zagotavljanje začasnega spremljevalca tudi v času DSP, pomoč v JV, PB;
- sprotne konzultacije med sodelavci v kanalu;
- izobraževanje na temo vzgojno zahtevnih otrok in otrok za ADHD motnjo;
- izrek vzgojnega opomina.

2.2. 2. TRIADA (4.–6. razred)

Učenci v 2. triletju iz razredne stopnje prehajajo na predmetno stopnjo. V večini še niso navajeni odgovornosti, sprejemanja posledic svojih neprimernih dejanj in učenja iz napak. Pomembno vlogo zato igra pogovor in ozaveščanje o ustreznem ravnanju ter seznanjanje s pravili šolskega in hišnega reda ter obnavljanje omenjenih pravil.

Najpogostejše kršitve v 2. triadi so bile:

- nespoštljivo vedenje do sošolcev – zasmehovanje, zaničevanje, žaljenje,
- nesramnost, brezobzirnost,
- odnosi in konflikti med sošolci,
- motenje pouka,
- verbalna in fizična agresija.

Učitelji kot učinkovito vzgojno ukrepanje izpostavijo:

- individualni in skupinski pogovor pri manjših spodrslijah, ki niso posledica škodoželjnosti, vzpodbude,
- iskanje vzrokov neprimerne obnašanja,
- delo na strpnih odnosih in sprotno razreševanje konfliktov,
- ustno opozorilo,
- restitucija oziroma poravnava, ki je čimbolj povezana s prekrškom, doslednost opravljanja poravnave,
- sodelovanje s starši, povabilo na govorilne ure,
- načrt z učencem z jasnimi posledicami za naprej,
- ničelna toleranca do agresije,
- sodelovanje s svetovalno službo,
- ob najhujših kršitvah tudi vzgojni opomin.

2.3. 3. TRIADA (7.–9. razred)

Najpogostejše kršitve, s katerimi se učitelji v 3. triadi srečujejo so:

- motenje pouka s pogovorom med sošolci (klepetanje ali drugačno povzročanje hrupa) in z neumestnimi ter neprimernimi komentarji, obnašanjem,
- prihajanje v šolo brez domačih nalog ter šolskih potrebščin,
- neupoštevanje navodil učiteljev ter pregovarjanje z njimi.

Redkeje učitelji opažajo tudi medsebojno žaljenje in verbalne napade ter psihično nasilje nad vrstniki.

Učitelji se ob nezaželenem vedenju učencev poslužujejo naslednjih ukrepov:

- pogovor z učencem o neprimernem (nezaželenem) vedenju,

- restitucija (zadržanje učenca po pouku z delovno nalogo, zapis refleksije njegovega vedenja),
- začasen odvzem telefonov (v letu 2022 jih je bilo v 3. triadi 12),
- obveščanje staršev o neprimernem vedenju,
- vključitev svetovalne službe v reševanje težav,
- ukinitvev nekaterih pravic učencev (napovedano ustno ocenjevanje znanja, izguba funkcije v razredu),
- če se težave in neprimerno obnašanje v šoli še vedno nadaljujejo, predlagajo oddelčnemu učiteljskemu zboru izrek vzgojnega opomina.

Učitelji kot učinkovito vzgojno ukrepanje izpostavijo:

- pogovor z učencem, na katerem so mu bile jasno predstavljene kršitve in posledice, ter učenčevo aktivno sodelovanje pri tem, kaj lahko tako on kot učitelji / starši naredijo, da se bo njegovo vedenje izboljšalo;
- odpravo statusa ali določene funkcije v oddelku;
- restitucije (pri ODS predstaviti šolska pravila, prepisati vso snov za nazaj in naloge narediti v varstvu čakajočih, pomoč mlajšim učencem v času OPB);
- dobro sodelovanje s starši in redno obveščanje o vedenju učenca;
- mediacije;
- vključevanje svetovalne službe (pogovor, izvedba delavnic v oddelku).

K zmanjševanju števila kršitev po mnenju razrednikov pripomorejo tudi preventivne oblike delovanja, kot npr.:

- jasna, vnaprej dogovorjena in osmišljena pravila vedenja in obnašanja,
- t. i. pogovorne ure razrednika z učenci v času pred ali po pouku (sproščen pogovor s posameznim učencem ali manjšo skupino učencev o interesih, vsakdanjih temah, težavah ...),
- kontinuirano delo na vzgojnem področju,
- povezovanje oddelka na socialnih omrežjih (npr. Viber skupina).

2.4. VZGOJNI OPOMIN

Administrativni vzgojni ukrep (vzgojni opomin) kot zadnji sledi neučinkovitim predhodnim vzgojnimi ukrepi in delovanju šole, kot to določa Vzgojni načrt.

Tabela1: Število izrečenih vzgojnih opominov, predpisanih s 60. f členom Zakona o osnovni šoli v letu 2022

TRIADA	1. (1.–3. razred)	2. (4.–6. razred)	3. (7.–9.) razred
št. vzgojnih opominov	3	6	24

V obdobju **od januarja do decembra 2022 je bilo skupno izrečenih 33 vzgojnih opominov.** V 1. triadi so bili izrečeni 3 vzgojni opomini, in sicer vsi v tretjih razredih. V 2. triadi je bilo

izrečenih 6 vzgojnih opominov, 2 v četrtem, 1 v petem in 2 v šestem razredu. V zadnji triadi pa je bilo izrečenih 24 vzgojnih opominov. Najpogosteje so bili izrečeni sedmošolcem (12 opominov od 24). Prešolanja učencev zaradi opominov na drugo šolo ni bilo.

3. SODELOVANJE S STARŠI

Sodelovanje s starši je za delovanje šole eno pomembnejših področij. Starši se v delo in življenje šole vključujejo preko roditeljskih sestankov (RS) in pogovornih ur ter preko drugih oblik sodelovanja, kot so predavanja, šola za starše, zbiralne akcije, šolske prireditve in projekti.

V letu 2022 so bila izvedena 3 predavanja za starše:

- 30. 3. 2022, Vzgoja in avtoriteta, Vesna Vuk Godina;
- 11. 10. 2022, Kako pristopati k otroku v času pubertete, Nada Zupančič in
- 8.11. 2022, Kako proti apatiji in dolgčasu pri najstnikih, Zdenka Zalokar Divjak

Predavanj se je udeležilo okoli 100 staršev. Predavanj za starše so se udeležili tako starši učencev kot starši vrtčevskih otrok, zato je spremljanje prisotnosti deleža staršev učencev na predavanjih težko določiti. Šola je omogočila snemanje predavanj, ki so si ga lahko starši ogledali v določenem časovnem obdobju na šolski spletni strani.

Razredniki so v obdobju od januarja 2022 do decembra 2022 sodelovali s starši v času govorilnih ur, roditeljskih sestankov ter preko sporočil in telefonskih pogovorov.

V letošnjih 1. razredih je bil v obdobju od septembra do decembra 2022 izveden 1 roditeljski sestanek. Udeležba v vseh štirih oddelkih se je gibala med 81 % in 100 %. Starši so se v istem obdobju tedenskih dopoldanskih govorilnih ur redkeje udeleževali kot mesečnih popoldanskih govorilnih ur. Dopoldanskih govorilnih ur so se v povprečju udeležili 2–3 starši na razred. Udeležba na popoldanskih govorilnih urah pa se je gibala med 11 % in 33 %, v oddelku podružnice z malo učenci pa je bila udeležba med 0 % in 100%.

V lanskih 1. razredih in letošnjih 2. razredih so v obdobju od januarja 2022 do decembra 2022 izvedli od 1–3 roditeljske sestanke. Roditeljskega sestanka se je udeležilo med 76 % in 100 % staršev. Dopoldanskih govorilnih ur sta se v povprečju udeležila 2 starša na razred. Udeležba na popoldanskih govorilnih urah pa se je gibala med 23 % in 35 %, oddelku podružnice z malo učenci pa je bila udeležba med 0 % in 100%.

V lanskih 2. razredih in letošnjih 3. razredih so v obdobju od januarja 2022 do decembra 2022 izvedli od 1–2 roditeljska sestanka. Roditeljskega sestanka se je udeležilo med 55 % in 90 % staršev. Starši so se v istem obdobju tedenskih dopoldanskih govorilnih ur redkeje udeleževali kot mesečnih popoldanskih govorilnih ur. Dopoldanskih govorilnih ur sta se v povprečju

udeležila 1–2 starša na razred. Udeležba na popoldanskih govorilnih urah se je gibala med 5 % in 50 %.

V lanskih 3. razredih in letošnjih 4. razredih so v obdobju od januarja 2022 do decembra 2022 izvedli od 2–3 roditeljske sestanke. Roditeljskega sestanka se je udeležilo med 59 % in 83 % staršev. Dopoldanskih govorilnih ur sta se v povprečju udeležila 1–2 starša na razred. Udeležba na popoldanskih govorilnih urah se je gibala med 13 % ter 71 %.

V lanskih 4. razredih in letošnjih 5. razredih so v obdobju od januarja 2022 do decembra 2022 izvedli od 1–3 roditeljske sestanke. Roditeljskega sestanka se je udeležilo med 72 % in 100 % staršev. Dopoldanskih govorilnih ur sta se v povprečju udeležila 1–2 starša na razred. Udeležba na popoldanskih govorilnih urah pa se je gibala med 16 % ter 52 %. V obdobju med januarjem in junijem 2022 se je v oddelku na podružnici v povprečju dopoldanskih govorilnih ur udeleževalo 19 % do 31 % staršev, v tem oddelku pa je mesečne popoldanske govorilne ure obiskal povprečno 1 starš.

V lanskih 5. razredih in letošnjih 6. razredih so v obdobju od januarja 2022 do decembra 2022 izvedli 3 roditeljske sestanke. Udeležba na RS se je v vseh 4 razredih gibala med 59 % in 83 %. Starši so se v istem obdobju tedenskih dopoldanskih govorilnih ur redkeje udeleževali kot mesečnih popoldanskih govorilnih ur. V povprečju sta se tedenskih dopoldanskih govorilnih ur udeležila 2 starša na razred. Udeležba na popoldanskih govorilnih urah pa se je gibala med 5 % ter 38 %.

V lanskih 6. razredih in letošnjih 7. razredih so v obdobju od januarja 2022 do decembra 2022 izvedli 1 roditeljski sestanek, in sicer ob začetku šolskega leta 2022/23. Roditeljskega sestanka se je v vseh treh razredih udeležilo med 70 % in 81 % staršev. Nekateri starši se v istem obdobju dopoldanskih govorilnih ur niso udeleževali, v povprečju so se GU udeležili trije starši na razred. Udeležba na mesečnih popoldanskih govorilnih urah pa je bila nekoliko višja, in sicer se je gibala med 19 % ter 22 %.

V lanskih 7. razredih in letošnjih 8. razredih so v obdobju od januarja 2022 do decembra 2022 izvedli 1 roditeljski sestanek, in sicer ob začetku šolskega leta 2022/23. Roditeljskega sestanka se je v vseh štirih razredih udeležilo med 71 % in 85 % staršev. Starši so se v istem obdobju tedenskih dopoldanskih govorilnih ur redkeje udeleževali kot mesečnih popoldanskih govorilnih ur. V povprečju so se tedenskih dopoldanskih govorilnih ur udeležili trije starši na razred. Udeležba na popoldanskih govorilnih urah pa se je gibala med 9 % ter 43 %.

V lanskih 8. razredih in letošnjih 9. razredih so v obdobju od januarja 2022 do decembra 2022 izvedli 2 roditeljska sestaneke, in sicer pred koncem 1. ocenjevalnega obdobju v januarju 2022 in ob začetku šolskega leta 2022/23. Roditeljskega sestanka se je v vseh štirih razredih udeležilo med 65 % in 88 % staršev. Nekateri starši se tedenskih dopoldanskih govorilnih ur niso udeleževali. V povprečju so se tedenskih dopoldanskih govorilnih ur udeležili trije starši na razred. Udeležba na popoldanskih govorilnih urah pa se je gibala med 13 % ter 83 %.

Nekateri učitelji opažajo, da so se starši RS in GU udeleževali bolj ob začetku šolskega leta, pred odhodom učencev v šolo v naravi, ob koncu prvega ocenjevalnega obdobja, v primeru določenih specifik (učenci z učnimi težavami ali padcem v uspehu, učenci z zdravstvenimi težavami ipd.).

Tabela 2: Število staršev, ki se niso udeležili govorilnih ur šolskem letu 2021/22

RAZRED	ŠT. OTROK	ŠT. STARŠEV, ki se NISO udeležili GU	DELEŽ
1.	74	0	0
2.	89	2	2%
3.	69	1	1,5%
4.	103	0	0
5.	92	5	5%
6.	80	1	1%
7.	87	14	16%
8.	95	9	9%
9.	62	7	11%
SKUPAJ	751	39	5%

Delež staršev, ki se v šolskem letu ne udeležijo govorilnih ur je na ravni šole 5 %. Nekoliko višji je v zadnji triadi, kjer se giba med 9 % in 16 %. Učitelji skušajo s starši, ki ne prihajajo na govorilne ure, vzpostaviti telefonski stik ali komunikacijo preko elektronske pošte oziroma eAsistenta.

4. ZAKLJUČEK

Šola je **pri uresničevanju vizije, poslanstva in vrednot** v letu 2022 aktivno sodelovala s starši, z Občino Dol pri Ljubljani, z delovnimi in drugimi organizacijami šolskega okoliša, z društvi (športnimi, kulturnimi, gasilskimi, upokojenskimi, čebelarskim ...), z ZD Ljubljana Črnuče in ZD Ljubljana Bežigrad (zdravniški pregledi učencev, odloženo in predčasno šolanje), s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Dol pri Ljubljani (izboljševanje prometne varnosti v občini, akcija Čukec na kolesu ...), s Policijsko postajo Bežigrad (preventivne akcije, povezane s prometno in splošno varnostjo in z ozaveščanjem učencev o zlorabah s področja drog ...) in drugimi ustanovami, katerih delo se je tako ali drugače prepletalo z delom šole.

Menimo, da bo treba na področju vrednot krepiti medsebojne/medosebne odnose v partnerstvu s starši na način, da šola skupaj s starši preko predavanj in pogovorov ozavešča in krepi vrednote, saj so to ključne smernice za vzgojno delovanje šole.

Vzgojno ukrepanje šole je prilagojeno razvojnim potrebam otrok. Učenci 1. triade se učijo, kaj je prav in kaj ne. V 2. triadi se učence usmerja h konstruktivnemu reševanju konfliktov in krepitvi pozitivnih medsebojnih odnosov. V 3. triadi pa je poudarek na krepitvi pozitivnega odnosa med učenci in odraslimi, medsebojnega spoštovanja in prevzemanja odgovornosti ob neprimernem vedenju.

Šola pri vzgojnem delovanju deluje zakonito in se takoj odziva na težave, probleme in stremi k učinkovitosti njihovega reševanja. V prihodnje bo šola pozorna na nove izzive, ki jih prinaša družbeno okolje (npr. uporaba novih sintetičnih substanc itd.).

Šola s starši dobro sodeluje. Roditeljski sestanki so dobro obiskani, udeležba 55 % - 100 %, najboljše obiskani so roditeljski sestanki ob začetku šolskega leta in pred šolo v naravi. Na ravni šole se govorilnih ur ne udeležijo starši 5 % učencev. Starši sodelujejo kot dobri partnerji v vzajemno sodelovalnem odnosu. Šola stremi k razumevanju in podpori staršev pri spoprijemanju z vzgojnimi izzivi.

Poročilo pripravila delovna skupina:

Miša Stržinar (koordinator in vodja)

Melita Filo Šuligoj

Deja Kuhar

Ines Bušič

Ružica Lazarević

Maja Cerar

Tjaša Kramar

Mateja Grčar

Ksenija Kržišnik Ficko

Mia Prudo

Mateja Bevk

Aleš Janić

Gregor Pečan, ravnatelj